

Kedves Kollégák!

Alább küldjük a VIMOSZ hírlevelének egy speciális lapszámát. A 2024-es év kezdete óta sok információ, adat került megosztásra és változás történt a nemzetközi szervezetek, partnerek munkásságában. Ezt szeretnénk volna megosztani Önökkel.

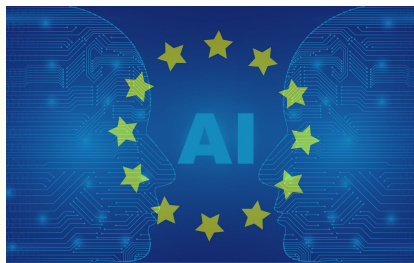
Hírlevél

2024. január 26. 20. évfolyam 3. szám

Tag- és társszervezeti hírek

- MGYOSZ saját munkavállaló képzése kérdőív
- FATOSZ lehetőségek a falusi turizmusban képzés
- Téli/tavaszi kommunikációs képzések a Magyar Turizmus Akadémiánál

Nemzetközi hírek

- Repjegyes jó hír
- UN Tourism
- EUROSTAT
- Európa Top 99 vendéglátó csoportja 2022-ben - II. rész
- Így is nő a 99
- Német fejfájás
- New Work
- Kortalan Utazó

Uniós hírek

- AI csomag: Európa jövője

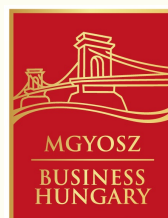

Tag- és társszervezeti hírek

MGYOSZ saját munkavállaló képzése kérdőív

Az MGYOSZ egy 3 perces kérdőívben szeretné felmérni azt, hogy milyen szabályok és gyakorlatok mentén képzik a vállalatok saját munkavállalóikat. A kérdőív célja, hogy segítse az ezen a területen előrevetíthető jogalkotási munkát.

Szeretnénk megkérni Önöket, hogy segítsék a felkészülésüket a [kérdőív](#) kitöltésével **2024. január 31.**-ig. A kérdőív teljesen anonim, személyes adatokat nem gyűjt és az MGYOSZ mandátumának kialakítását szolgálja.

FATOSZ lehetőségek a falusi turizmusban képzés

2024. január 19-én indult el a FATOSZ idejének első képzése. A nagy érdeklődésre való tekintettel, szeretnénk indítani az év további részében is csoportot, így jelentkezni már lehet a következőre.

Várhatóan március közepén indul a következő! A képzés címe "Lehetőségek a falusi turizmusban". További részletek erre a [linkre](#) kattintva érhetőek el.

Téli/tavaszi kommunikációs képzések a Magyar Turizmus Akadémiánál

A Magyar Turizmus Akadémia a 2024-es évet is számos újdonsággal, folyamatosan bővülő képzési portfólióval és izgalmas programokkal nyitja.

Legújabb nyílt képzéseik részletei és a jelentkezési felületek elérhetők honlapjukon.

Külföldi hírek

Repjegyes jó hír

Az Olasz Legfelső Bíróság Feljebbviteli Tanácsa jogerős ítéletet hozott a Fiavet (Olasz Utazási Irodák Szövetsége) Lufthansa ellen indított perében. A határozat értelmében a Lufthansa 2016-tól jogtalanul csökkentette le 1%-ról 0,1%-ra a IATA ügy-

nökségek repülőjegy értékesítési jutalékának mértékét. Az indoklás szerint a Lufthansa egyoldalú döntése a tarifát szimbolikussá és gazdaságtalanná tette, mivel nem vette figyelembe a felmerülő költségeket és terheket (éves fenntartási díj, letétek, képzések, hardware-ek, software-ek igénybevétele), melyek szükségesek az értékesítési lehetőségek fenntartásához. Az adott szerződési pont megsemmisítése révén az utazási irodák 2016-tól visszamenőleg követelhetik a jutalék különbséget.

UN Tourism

Az ENSZ Turisztikai Világszervezete (UNWTO) szerint a nemzetközi turizmus 2024-ben visszatér a járvány előtti szintre. Az UNWTO idei első világturisztikai barométere szerint a nemzetközi turizmus a 2023-as évet a járvány előtti szint

88%-án zárta, a becslések szerint 1,3 milliárd nemzetközi érkezővel.

Az UNWTO előrejelzése szerint a fellendülést a felszabaduló kereslet, a légi összeköttetések növekedése, valamint az ázsiai piacok és úti célok erős visszatérése hajtja majd.

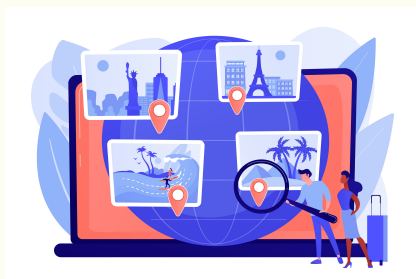
A Közel-Kelet relatíve a fellendülés élére állt, mivel az egyetlen olyan régió volt, amely a 2019. évinél 22%-kal magasabb érkezési számokkal meghaladta a járvány előtti szintet. Európa, a világ leglátogatottabb régiója, a 2019-es szint 94%-át érte el, amit a régió belüli kereslet és az Egyesült Államokból érkező utazások támogattak. Afrika visszanyerte a járvány előtti látogatók 96%-át, Amerika pedig 90%-ot ért el. Ázsia és a csendes-óceáni térség a járvány előtti szint 65%-át érte el, miután számos piac és úti cél újra megnyílt. A teljesítmény azonban vegyes, Dél-Ázsia már a 2019-es szint 87%-át, Északkelet-Ázsia pedig 55% körüli értéket ért el.

A rendelkezésre álló adatok alapján számos úti cél, beleértve a nagyobb és kisebb helyszíneket is, kétszámjegyű növekedésről számolt be 2023-ban. A nemzetközi turizmus bevételei az előzetes becslések szerint 2023-ban elérhették az 1,4 billió dollárt, közel 93%-át adva vissza a 2019-es szintnek.

Az UNWTO szerint a turizmus gazdasági hozzájárulása a globális GDP 3%-át tette ki 2023-ban, és a fellendülés a járvány előtti szinteket is meghaladja. Az előrejelzések szerint a nemzetközi turizmus 2024 végére teljesen visszaáll a járvány előtti szintre, a növekedés pedig várhatóan 2%-kal fogja meghaladni a 2019-es szintet. Az ázsiai fellendülés, a geopolitikai kockázatok és a fenntarthatóság kiemelt szerepet játszanak a további fejlődésben.

Az UNWTO hangsúlyozza a turizmus ellenálló képességét és gyors fellendülését, miközben a szektor már most is pozitív hatást gyakorol a gazdaságokra és a munkahelyekre világszerte. Az előrejelzések a turizmus további erősödését mutatják, azonban a geopolitikai és gazdasági kihívások fennmaradnak, és a fogyasztói preferenciák változásaira való alkalmazkodás kiemelt szerepet kap.

A Turisztikai Világszervezet (UNWTO) január 24-től új névvel egy új korszakba lép, az új neve az UN Tourism. Ezzel az új márkanévvel a szervezet megerősíti státuszát, mint az ENSZ turizmusra szakosodott ügynöksége és a fejlődést szolgáló turizmus globális vezetője, amely a társadalmi és gazdasági változásokat ösztönzi annak érdekében, hogy az "ember és a bolygó" mindig a középpontban legyen. E cél elérése érdekében az UN Tourism az Interbrand, a vezető globális márkaépítési ügynökség szolgáltatásait vette igénybe. Az Interbrand sikeresen átültette a szervezet megújult turisztikai jövőképét egy új vizuális identitásba és márkanarratívába. Ennek során a szervezetet átnevezték, és a nevét UNWTO-ról UN Tourism-ra változtatták. Ezzel egyidejűleg aprólékosan kidolgozták az új márkanarratívát, amely zökkenőmentesen illeszkedik az UN Tourism központi küldetéséhez és prioritásaihoz. Ez a narratíva három fő üzenet köré épül: az ENSZ, mint globális altruista szervezet, az emberek összekapcsolásának fogalma a világ minden táján, valamint a proaktivitás és a mozgás koncepciója.

EUROSTAT

Az EU turizmusa 2023-ban további fellendülést mutatott a COVID-19 utáni időszakban. A turisztikai szálláshelyeken eltöltött éjszakák száma 2,92 milliárd volt, 1,6%-kal

meghaladva a 2019-es szintet (2,87 milliárd), ezzel rekordévet hozva az uniós szállásadó szektor számára.

2023-ban összesen 171 millióval több vendégéjszakát regisztráltak, 6,3%-os növekedéssel, főként a nemzetközi vendégek (+146 millió) és részben a belföldi vendégek (+25 millió) növekvő száma miatt. A turizmus volumene 25%-kal meghaladta a tíz évvel korábbi szintet (2013: 2,33 milliárd éjszaka). 2023-ben szinte minden uniós tagország növekedést mutatott, kivéve Luxembourgot (-0,1%). Máltán és Cipruson a növekedés meghaladta a 20%-ot, további 8 tagállamban pedig a 10%-ot (Szlovákia, Lettország, Bulgária, Ausztria, Csehország, Portugália, Románia és Görögország). Abszolút számokban Németország (+32,8 millió éjszaka) és Spanyolország (+32,3 millió éjszaka) mutatta a legnagyobb növekedést. A nemzetközi vendégek részaránya 2023-ban 46% volt, közelítve a pandémia előtti 47%-os arányhoz. Ugyanakkor volumenben a nemzetközi turizmus még mindig elmaradt (-0,4%) 2019-hez képest. A szálláshelyek közül a szállodák voltak a legdominánsabbak (63% - 1,8 milliárd éjszaka), míg az üdülők és rövid távú szálláshelyek a második helyen álltak (24%). A kempingek részaránya 13% volt az összes vendégéjszakában. Valamennyi országban növekedés mutatkozott 2022-höz képest, viszont Lettországon és Szlovákián túl csak Magyarországon volt 10% fölötti elmaradás a vendégéjszaka számban (Eurostat).

Európa Top 99 vendéglátó csoportja 2022-ben - II. rész

Ahogy előző hírlevelünkben is látható volt az európai vendéglátóipar dinamikus fejlődése számos érdekességet és trendet hozott magával 2022-ben. A második részben ezeket vizsgáljuk alaposabban. A

kávézók térhódítása az egyik kiemelkedő jelenség, mely dinamikusan növekedik az iparágban. A vendéglátóhelyek, ahol a kávé elfogyasztása központi szerepet játszik, meghatározó helyszínei számos élménynek és találkozási pontnak. A pizzériák továbbra is népszerűek, de érdekes módon a döneresek is egyre inkább a figyelem középpontjába kerülnek. Az egészségesebb, gyors és némileg olcsóbb étkezés iránti kereslet növekedése lehet az oka ennek a trendnek. A puboknak sikerült szép nagy forgalmat generálniuk a 2021-es bezárások után, ami szintén mutatja az emberek vágyát a társasági élményekre és a közösségi helyeken való időtöltésre.

A top 10-es közétkeztető cégek közül ugyan a 2022-es listán a francia Sodexo szerepel az első helyen (7,7 milliárd euró), de a brit Compass Group (10%-kal elmaradva a Sodexótól) a Magyarországról való kivonulás ellenére nagyságrendekkel megelőzi a világ egyéb részeiben (35 milliárd euró éves bevétellel, aminek ¼-e Európa). Mögöttük jelentősen lemaradva következik a 6. helyezett Elixir Group (4,4 milliárd euró) és az új befektető révén egyre erősödő, a korábbi BaxterStorey alapjain építkező WSH (8.). Ők vannak az európai első

10-ben. A verseny szoros és dinamikus, az egyes vállalatoknak rugalmasan kell alkalmazkodniuk az iparági változásokhoz. A Magyarországról már szintén kivonult Aramark főként Németországban erős cég, a 21. pozícióban található. A nálunk is jelenlévő Dussmann 53. Az 54. olasz Serenissima Group az egyik leggyorsabban növekvő olasz céggént említhető meg és Magyarországon is szeretett volna terjeszkedni, ám egy megvesztegetési botrány miatt visszaesett a cég pozitív megítélése. A 86. Pellegrini hasonló cipőben jár, mint a Serenissima, mindkét vállalatnak meg kell küzdenie a korábbi hírnevének visszaszerzéséért.

Az utazási szektorban észrevehető a dinamizmus, több vállalat is jelentősen bővült az utóbbi időben. A svájci-olasz közös üzemeltetésű Autogrill Group (18. – új nevén már Avolta), a 20. SSP (Egyesült Királyság), a 22. Areas (Spanyolország), a 45. Tank & Rest (Németország), valamint a 49. Legardére Travel Retail (Franciaország) is mind jelentős üzletekkel bővítették portfóliójukat. A 37. Cremonini az olasz vendéglátók legnagyobb partnere, amely a magyar marhahús értékesítéssel kezdte a Világháború után. A 44. Migros (Svájc), illetve az olasz CIR Food (47.) és Coop Suisse (58.) szövetkezeti jellege érdekes párhuzam, amely rávilágít a különböző országokban működő vállalatok sokszínűségére. Az amerikai székhelyű Papa John's átszervezéséről az előző hírlevelünkben már beszámoltunk, ám a visszaesés jelei már 2022-ben megjelentek, ahogy lecsúszott a rangsorban (29.-ről a 43. helyre). Az 50. születésnapjára készülő pizza lánc mellett a német L'Osteria (59.) is jelentős mérföldkő előtt áll, 25. születésnapjukra készülnek. A listán egyetlen oszták csoportként az előkelő 62. helyet elfoglaló Do & Co étteremcsoport pozíciója azért is meglepő, mert az Airline Catering szolgáltatásának számai nem is szerepelnek az adatokban. A cégcsoport Forma 1 catering-gel is foglalkozik, valamint ők üzemeltetik a leghíresebb bécsi cukrászdát, a Demel-t is. A holtversenyben 62. Quick francia gyorséttermi márka ugyan már Magyarországról szintén kivonult, de Belgiumban és Franciaországban továbbra is erősen jelen van. A listából megtudjuk azt is, hogy a 70. helyezett Vapiano a csőd után kezd magára találni. A Hard Rock International (79.) a világ egyik legelismertebb márkájaként erőteljes globális jelenlétével büszkélkedhet. Szintén érdekes tény, hogy az Európa Top 99 vendéglátó csoportjában a magyarországi jelenlét meglehetősen korlátozott, a 99-ből mindössze 10-15 csoport található meg hazánkban. A verseny kiélezett, és minden vállalatnak egyedi stratégiával kell felkészülnie az ágazati változásokra és a fogyasztói igényekre (foodservice.de).

Így is nő a 99

A brit Compass Group 600 millió dollárért megvásárolta a CH&CO catering céget, ezzel az eddigi legnagyobb európai akvizíciót hajtotta végre. Az üzlet részeként a Compass 475 millió fontra (603,73 millió dollár) értékelte a CH&CO-t, beleértve az adósságot is. A Compass, mint a világ legnagyobb vendéglátóipari csoportja, ezzel erősíti pozícióját a

világjárványból való kilábalás után.

A CH&CO szolgáltatásai közé tartoznak a vállalkozások, egyetemek, sport- és egyéb rendezvények számára nyújtott étkeztetési szolgáltatások. Dominic Blakemore, a Compass vezérigazgatója szerint a CH&CO erős márkája lehetővé teszi a Compass számára a piaci növekedés kiaknázását, és szinergia-többletet várnak az integráció után.

Német fejfájás

A 2024-es szövetségi költségvetést január 18-i kiigazító ülésen fogadták el, a hetekig tartó politikai huzavona és kemény megszorító döntések után. A Bundestag költségvetési bizottsága mintegy 476,8 milliárd eurós kiadást és mintegy 39 milliárd eurónyi új hitelt tartalmazó költségvetést hagyott jóvá. Az adósságfék

újra életbe lép, és a parlament február elején hozza meg végleges döntését. A koalíciós frakciók változatos nézőpontjaik ellenére, kiegyensúlyozott költségvetést állítottak össze, hangsúlyozva a társadalmi igazságosságot, a gazdasági ösztönzőket, a klímavédelmi beruházásokat, a demokrácia megerősítését és a nemzetközi kohéziót. A költségvetési tervek közé tartoznak azonban támogatáscsökkentések, amelyekre a CDU/CSU kritikával reagált. Az idei évre vonatkozó költségvetést az alkotmánybírósági ítélet miatt később kellett véglegesíteni. A tervezet a klímavédelmi beruházásokra és a gazdaság átszervezésére vonatkozó költségvetési változásokat tartalmaz, amelyekről hosszas tárgyalások és ellentmondásos döntések születtek. Az agrártámogatások tervezett csökkentése ellen a gazdák tiltakoznak, de a koalíció kitart a tervei mellett. A költségvetést véglegesítő ülésen változtatások történtek, például a munkanélküliek támogatásának szigorítása és a klímabarát építkezésekbe való további befektetés. Bár a 2023-as költségvetésből származó többletből segílyt nyújtanak az árvízkatasztrófa áldozatainak, az adósságfék jelenleg nincs felfüggesztve. Az év későbbi szakaszában Ukrajna támogatása esetén további hitelek jóváhagyása még lehetséges. Kritikát váltott ki azonban a fejlesztési együttműködés csökkentése, valamint a vasúti áruszállítás és a kerékpározás finanszírozásának tervezett csökkentése. A költségvetés véglegesítését követően a politikai kihívások és a gazdasági feszültségek továbbra is napirenden maradnak.

New Work

Harry Gatterer, a Zukunftsinstitut munkatársának tanulmánya arról szól, hogy mi követi a New Work (Új Munka) korszakát, és 13 jövőbeli munkatrendet azonosít. Az Új Munka fogalma Németországban különösen népszerű, de a tanulmány szerint

új trendek ennél szélesebb körben alkalmazhatóak. Az új trendek közé tartozik a technoszociális munkavilág, ahol az emberek és a technológia közötti interakciók változtatják meg a játékszabályokat. A rugalmasság is kiemelkedő trend, amely a társadalmi elképzelések és értékek erőteljesebb integrációját jelenti a vállalatok életébe. A jelentés hangsúlyozza a generációs vezetést is, amely minden generációt bevon a vállalati döntéshozatalba. A kimerültség és stressz kérdése is felmerül, különösen Európában, ahol az egyének magas stressznek vannak kitéve. A boldogságérzet javítását javasolják a vállalatoknak a munkaerő megtartásának érdekében, és a HR-vezetőktől azt várják, hogy a kaotikus időkben egyéni útmutatóként lépjenek fel. A tanulmány összességében azt hangsúlyozza, hogy a jövő nem passzív, hanem az egyéni cselekvésektől függ.

Kortalan Utazó

A World Tourism Network elindította "The Ageless Traveler" nevű érdekcsoportját, amely az idős generáció utazását támogatja. A kezdeményezés célja az aktív érett utazók 157 milliárd dolláros éves költségének kiaknázása, kiszolgálva ezzel ezt a növekvő demográfiai csoportot.

A "Kortalan Utazó" tanácsadó és tanúsítási programokkal igyekszik kielégíteni az idős utazók sokféle igényét, hozzájárulva a turisztikai és kapcsolódó ipar fejlődéséhez. A WTN Ageless Traveler Interest Group vállalatokat és szakértőket hoz össze, javaslatokat oszt meg, valamint közösségi média platformot, tanúsítási programokat és PR-t kínál a tagoknak. A kezdeményezés célja továbbá, hogy az idős generációt szolgáló vállalkozásoknak segítsen szakértői tanácsokkal, és elősegítse az egészség-, wellness- és gyógyturizmust is. Az Ageless Traveler kezdeményezés reagál az idősebb generáció utazási igényeire, melyek a következő évtizedekben várhatóan tovább növekednek, különös tekintettel az 60 év feletti utazók körében (eturbonews.com).

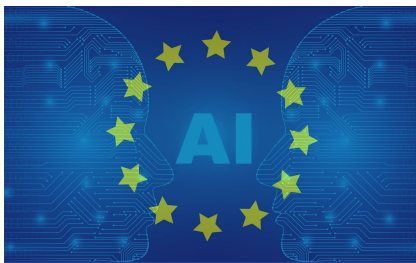

Uniós hírek

AI csomag: Európa jövője

Az Európai Bizottság január 25-én intézkedéscsomagot indított

útjára, amelynek célja, hogy támogassa az európai startupokat és kkv-kat a "megbízható" és "az uniós értékeket tiszteletben tartó" mesterséges intelligencia kifejlesztésében.

A csomagban szerepel egy olyan javaslat, amely a szuperszámítógépekhez való privilegizált hozzáférést biztosít a mesterséges intelligenciával foglalkozó startupok és a szélesebb értelemben vett innovációs közösség számára. "A mesterséges intelligencia fejlesztéséhez számítási teljesítményre van szükség. Nagyon sok. Ezért a kkv-knak és az induló vállalkozásoknak kiváltságos hozzáférést kívánunk biztosítani az európai szuperszámítógép-hálózathoz" - mondta az EB alelnöke: "Elkötelezettek vagyunk a mesterséges intelligencia innovációja és a mesterséges intelligenciával való innováció mellett. És mindent megteszünk azért, hogy Európában virágzó AI-ökoszisztémát építsünk ki."

A Bizottság több tagállammal együtt két európai digitális infrastruktúra-konzorciumot (EDIC) is létrehoz:

- Az "Alliance for Language Technologies" (ALT-EDIC) célja egy közös európai infrastruktúra kialakítása a nyelvtechnológiák területén, hogy kezelje a mesterséges intelligencia megoldások képzéséhez szükséges európai nyelvi adatok hiányát, valamint, hogy megőrizze Európa nyelvi sokszínűségét és kulturális gazdagságát. Ez támogatni fogja az európai nagy nyelvi modellek fejlesztését.
- A "CitiVERSE" EDIC a legmodernebb mesterséges intelligencia-eszközöket fogja alkalmazni a "Local Digital Twins for Smart Communities" kifejlesztésére és felfokozására, segítve a városokat a folyamatok szimulálásában és optimalizálásában, a forgalomirányítástól a hulladékgazdálkodásig.

Végezetül a Bizottság közleményt fogadott el, amelyben felvázolja a Bizottság saját stratégiai megközelítését a mesterséges intelligencia felhasználásával kapcsolatban. Az intézkedéscsomag tartalma és a közlemény [IDE](#) kattintva érhető el (EUbusiness).

